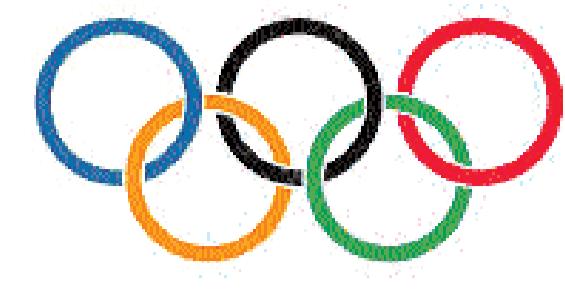




# Olimpiya dünyası



Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nö. 17 (1417), 23 - 29 aprel 2019-cu il

[www.olimpiyadunyasi.az](http://www.olimpiyadunyasi.az)

Ozət 2001-ci ildən çıxır.

## XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının komanda idman növlərinin qrupları müəyyənləşib



Bakı-2019 Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının komanda idman növləri üzrə yarışlarının qrupları müəyyənləşib. Festivalda üç komanda idman növü üzrə yarışlar keçiriləcək. Bunlar voleybol, basketbol və həndboldur. Voleybol və basketbol yarışları üçün qrupların tərkibi ölkələrin müvafiq yaş qrupları üzrə turnirlərdə göstərilən nötcələr əsasında əldə olunan reytinglər müəyyən edilib. Buna görə də püşkatma yalnız həndbol yarışı üçün Avropa Həndbol Federasiyasının Vyana qərargahında keçirilib. Bakı-2019-da komanda idman növləri üzrə yarışlar ümumilikdə səkkiz komanda arasında keçiriləcək.

Oğlanlar arasında voleybol yarışlarında A qrupunda Azərbaycan milli komandası ilə bərabər, Almaniya, Rusiya, Belarus komandaları qələbə üçün mübarizə aparacaq. B qrupunda ise bu mübarizə Çexiya, İtaliya, Bolqarıstan və Belçika milli komandaları arasında baş tutacaq. Voleybol üzrə qızların mübarizəsində A qrupunda Rusiya, Bolqarıstan, Rumınıya və Azərbaycan, B qrupunda ise İtaliya, Türkiyə, Belarus və Almaniya milli komandaları yer alıb.

Basketbol üzrə oğlanların mübarizəsində A qrupunda Xorvatiya, Fransa, Serbiya və Azərbaycan millisi, B qrupunda isə İspaniya, Türkiyə, Yunanistan və Litva milliləri yarışacaqlar. Qızların mübarizəsində A qrupunda İtaliya, Fransa, Rusiya və Belçika, B qrupunda ise Çexiya, Türkiyə, Macarıstan və Polşa milliləri yer alıb.

Püşkatmanın nötcələrini əsasən oğlanlar arasında həndbol yarışında Azərbaycan millisi A qrupunda Danimarka, Almaniya, Serbiya milli komandaları ilə qələbə uğrunda mübarizə aparacaq. B qrupunda ise bu mübarizə İslandiya, Xorvatiya, Fransa və Sloveniya milli komandaları arasında baş tutacaq. Həndbol üzrə qızların yarışında A qrupunda Fransa, Rumınıya, Hollandiya və İspaniya, B qrupunda ise Macarıstan, İsveçrə, Çexiya və Azərbaycan milliləri yarışacaqlar.



## Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə II AGF Junior Trophy beynəlxalq turnirinə yekun vuruldu

Aprelin 20-21-də Bakıda bədii gimnastika üzrə II AGF Junior Trophy beynəlxalq turniri keçirildi. Milli Gimnastika Arenasında təşkil edilən yarışlarda yaxın bödii gimnast mübarizə apardı. Yarışlarda Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının (FIG) qaydalarına osəson, yalnız 2004-2006-ci il təvəllüdü gimnastlar qüvvələrini sinadılar.

Gimnastlar medallar uğrunda həm fördi, həm də qrup hərəkətləri programında mübarizə apardılar.

(ardı 2-ci səhifədə)

## Olimpizm



### Olimpiadanın biletleri mayın 9-da satışa çıxarılacaq

Gələn il Tokioda keçiriləcək XXXII Yay Olimpiya və XVI Paralimpia Oyunlarının ilk biletleri mayın 9-da satışa çıxarılacaq.

Bu barədə təşkilat komitəsi məlumat yayıb. Biletlərin ilk komplekti xüsusü lotereya vasitəsilə satışa çıxarılaçaq. Bu biletləri əldə etmək istəyənlər oyunların saytında qeydiyyatdan keçirməli və bu barədə müraciət yerləşdirilməlidirlər. Biletlərin potensial alıcıları Yaponiya orzusunda yاشamalıdırlar. Lotereyanın nötcələri iyunun 20-də elan ediləcək.

Cari ilin payızında biletlərin satışının ikinci mərhəlesi başlanacaq. Bu mərhələdə ilk turda müraciət edən, lakin bilet ala bilməyənlər iştirak edəcəklər. Oyunlara biletlərin sərbəst satışına yalnız 2020-ci ilin yanında başlanacaq.

Təşkilatçılar bildirib ki, tamaşaçılara təkliif edilən milyonlarla biletin qiyməti 2500 yen (təqribən 22 dollar), osas paket üçün isə 8000 yen (təqribən 72 dollar) müəyyən edilib.

### Tokio Olimpiya Oyunlarının cədvəli açıqlanıb

2020-ci ildə Tokioda keçiriləcək Olimpiya Oyunlarının Təşkilat Komitəsi yarışların və tədbirlərin tam cədvəlini elan edib. Bu cədvəl Təşkilat Komitəsinin internet saytında yerləşdirilib.

Olimpiya Oyunlarının programına 33 idman növü daxildir. Beysbol/softbol, karate, sörfinq, qayayadırmanma və skejtboarding üzrə yarışlar ilk dəfə keçiriləcək. Oyunların açılış morasımı iyulun 24-də olacaq, bundan iki gün övvəl isə qadın futbolu və softbol yarışları başlayacaq. Medalların ilk dəstənin qalibləri iyulun 25-də pnevmatik tifəngdən 10 metr məsafədən atıcılıq üzrə qadınların turnirində məlum olacaq.

Yarışlarda daha çox final mərhələləri avqustun 1, 2 və 8-də keçiriləcək. Həmin günlər

Tokioda müvafiq olaraq 21, 26 və 30 dəst mədallar öz sahiblərinə təqdim ediləcək. Bundan başqa, yüngül atletikanın bir çox növü, o cümlədən sprinter qacışları üzrə yarışların qalibləri də müəyyən ediləcək. Kişiər arasında marafonun final mərhəlesi Olimpiya Oyunlarının bağış günü - avqustun 9-da keçiriləcək.

Qızmar havaların gözənləniləsi səbəbindən idmançıların və azarkeşlərin sohbeti üçün risklərin qarşısını almaq məqsədilə yarışların əksəriyyəti sohbet vaxtı keçiriləcək. İyulun əvvəlində Tokioda aparılacaq Olimpiya məşəlinin estafet marşrutu da təsdiq olunub. O, 2020-ci il martın 26-də Fukuşima prefekturasından start götürürcək və 121 gün davam edəcək.

2020-ci il Tokio Olimpiya Oyunları iyulun 24-dən avqustun 9-dək keçiriləcək.

### Olimpiya çempionu diskvalifikasiya edildi

Keniyalı atlet Asbel Kiprop antidoping qaydalarını pozduğuna görə 4 il müddətinə diskvalifikasiya edilib. Antidoping qaydalarına riayət olunmasına nəzarət edən müstoqil orqan (Athletics Integrity Unit, AIU) bildirib ki, bu idmançının diskvalifikasiya edilməsi müddəti 2018-ci il fevralın 3-dən hesablanır.

Kipropun doping probasının müsbət nöticə verəmisi keçən ilin may ayında məlum olub. Onun qanında eritropoetin maddəsi aşkar edilib. 2018-ci ilin mart ayında Yüngül Atletika Federasiyalarının Beynəlxalq Assosiasiyası (IAAF) Kipropu antidoping qaydalarını pozmaqdə ittiham edib. Idmançı doping zabitlərini doping probunun doğyəndirilməsindən günahlandırb, lakin AIU bunu sübut edən dəlillər tapmayıb. Kiprop bu dəfə AIU-nu təhqiqtə zamanı məxfiliyi pozmaqdə ittiham edib, lakin bu ittiham da sübut olunmayıb.

Keniyalı Kiprop 2008-ci il Olimpiya Oyunlarında 1500 metr məsafəyə qəçidi qalib gəlib, həmçinin 3 dəfə (2011, 2013 və 2015-ci illərdə) dünya çempionu olub.

IAAF Antidoping qaydalarına riayət olunmasına nəzarət edən müstoqil orqan yaradılmasını 2017-ci ilin yayında elan edib.

### Minskde Rusiya Yığmasının Azarkeşlər Evi açılacaq

Minskde Avropa Oyunlarında Rusiya Yığmasının Azarkeşləri Evi fəaliyyət göstərəcək. Rusiya Olimpiya Komitəsinin rəhbəri Stanislav Pozdnjakov bu obyektiň iyunun 20-də açılacağını bildirib.

Rusiya Olimpiya Komitəsinin rəhbəri deyib: "Belarusda bizim idmançıları dəstəkləməyə göləcək bütün azarkeşləri görmək bizim üçün xoş olacaq. Onları görmək və söylərini birləşdirmək mühümüdür. Bu məqsədə Minskde Rusiya

Yığmasının Azarkeşləri Evi fəaliyyət göstərəcək. O, şəhərin mərkəzində böyük və gözəl binada - Moskva Evinde yerləşəcək. Tədbirlər keçirmək üçün ətraf orzılardan do istifadə ediləcək".

Qeyd edək ki, Minskdeki Moskva Evi Moskva Beynəlxalq Əməkdaşlıq Mərkəzinin nümayəndəliyidir. Onun yerləşdiyi bina Belarus paytaxtının tarixi mərkəzindədir.

İkinci Avropa Oyunları iyunun 21-dən 30-dək Minskde keçiriləcək. Azərbaycanda keçirilən Birinci Avropa Oyunları zamanı Bakıda da Rusiya Yığmasının Azarkeşləri Evi təşkil olunmuşdu. O, Azərbaycan sakinlərinin və şəhərin qonaqlarının sevimli yerinə çevrilmişdi.

### XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalına 89 gün qalır



### II Avropa Oyunlarına 59 gün qalır

#### Anons

##### "Olimpsport" jurnalının 10 illik yubileyi qeyd olunub

Səh. 2

Şahmatçımız İspaniyada gümüş medala layiq görünlüb

Səh. 4

Ağırliqqaldırma üzrə mərhələ yarışlarına start verilib

Səh. 6

"Qarabağ"ın Qəbələ, "Zirə"nin Sumqayıt sınağı

Səh. 7

##### "Nəhənglər"in Estonia zəfəri

Səh. 2

Budapeşt dünya çempionatına ev sahibliyi edir

Səh. 4

Velosipedçilər açıq birincilikdə yarışıblar

Səh. 6

"Futbol hakimliyi çox təhlükəli peşədir"

## Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə II AGF Junior Trophy beynəlxalq turnirinə yekun vuruldu

*Bədii gimnastlarımız yarışları 6 medalla başa vurdular*



(əvvəli 1-ci şəhifədə)

Ayri-ayrı alətlər (ip, top, gürzər və lənt) üzrə qaliblərin adlarına final mərhələsindən sonra aydınlaşdırıldı. İplörələr hərəkətlərdə yarışların qızıl medalını Rusiyalı gimnast Anastasiya Simokova (18.600 xal) qazandı. Gümüş medala Simokova ilə eyni xalı toplamış İtaliya gimnasti Sofiya Raffaeli layiq görüldü. Gimnastımız Arzu Cəlilova (17.350 xal) isə yarışların bürünc



medalını boynundan asdı. Digər gimnastımız Nərminə Səmədova (16.900 xal) isə 6-ci pillədə qərarlaştı.

Rusiyalı gimnast Anastasiya Simokova (19.700) ikinci qızıl medallına topla hərəkətlərdə sahib çıxdı. Sofiya Raffaeli (19.300 xal) bu yarışlarda da 2-ci oldu. Həmyerlimiz Nərminə Səmədova isə topla hərəkətlərdə (17.750 xal) bürünc medalı sahib çıxdı.

Digər gimnastımız Arzu Cəlilova (16.100 xal) 8-ci yerdə kifayətləndi.

Ləntlərlə hərəkətlərdə yenidən İtaliya gimnasti fərqləndi. Sofiya Raffaeli (18.350 xal) bütün rəqiblərini üstələyərək qızıl medalı boynundan asdı. Azərbaycan gimnasti Nərminə Səmədova (18.000 xal) gümüş medal qazanaraq fəxri kürsünün ikinci pilləsində qərar tutdu. İsrail təmsilçisi Asya Adi Katz (17.400 xal) üçüncü yerlərə kifayətləndi. Həmyerlimiz Arzu Cəlilova (17.100 xal) isə dördüncü pillədə qərarlaştı.

Gürzlərlə hərəkətlərdə mükafatlayıcı yerləri İtaliya, Rusiya və İsrail təmsilçiləri tutdular. Sofiya Raffaeli (19.200 xal) bütün rəqiblərini qabaqlayaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsində qərar tutdu. Rusiyalı idmançı Sofya Aqafanova (18.600 xal) medalçılar sıyahısında 2-ci yerdə qərarlaştı. İsrail gimnasti Asya Adi Katz (18.550 xal) isə üçüncü yeri tutdu.

### Rafael Ağayev bu dəfə bürünc medal qazandı

Morakeşin paytaxtı Rabatda Dünya Karate Federasiyasının (WKF) "Karate 1" seriyasından Premyer Liqa turniri başa çatıb.

Karateçimiz Rafael Ağayev (75 kq) yarışın bürünc medalını qazanıb. Fransalı idmançı Loqan Da Kosta ya həllədici görüşdə 2-0 hesabı ilə qalib gələn idmançıımız dünya və olimpiya reytinq xallarını artırmaqla mövqeyini möhkəmlədi.

Milli komandanın üzvlərindən Turqut Həsənov və Pənah Alılahverdiyev (84 kq) təsəllüverici görüşlərə qatılırlar da, mükafatçılar arasında düşə bilməyiblər.

"Karate 1" seriyasından üçüncü nüfuzlu yarışda 78 ölkədən 661 idmançı mübarizə aparıb.



Azarkeşlər bizi sonacaq dəstəklərlər. Azərbaycan dövlət himni səslenəndə bütün arenanın ayağa qalxaraq qalib komanda ilə birgə himni oxuması məni fərqlişdirdi, gözlərim yaşardı. Ümid edirəm ki, golən həftə keçiriləcək bədii gimnastika üzrə Dünya kuboku yarışlarında da gimnastlarımız uğurla çıxış edəcək və bizləri sevindirəcəklər.

### "Nəticədən razı qaldım"

Beynəlxalq turnirdə ləntlə hərəkətlərə gümüş və topla hərəkətlərə isə bürünc medal qazanan Nərminə Səmədova qələbə sevincini bizimlə bölüşdü:

- Nəticədən razı qaldım, lakin daha yaxşı çıxış edə bilirdim. Gürzlərlə hərəkətlərə mon balaca səhvə yol verdim, o səhvə yol vərmosyadım, birinci yeri tutə bilirdim.

Azarkeşlərə minnətdarlığımı bildirirəm. Onların dəstəyinə hər zaman ehtiyacımız var. 2019-cu ilin iyul ayında Moskvada keçiriləcək gənclər arasında bədii gimnastika üzrə ilk dünya çempionatına hazırlaşırıq. Məşqçilərdə maksimum səyə işləyirik.

### "Arzum Avropa və dünya çempionu olmaqdır"

Yarışların bürünc mükafatçısı, "AGF Trophy" mükafatına layiq görünlərən gimnastımız Arzu Cəlilova çıxışı barədə danışdı:

- Turnirə hazırlıqlar çok çətin keçdi. Amma biz öhdəsindən gəlməyi bacardıq. Bize göstərdiyi dəstəyə və köməyə görə Azərbaycan



Gimnastika Federasiyasına minnətdarlığımızı bildiririk.

Doğma divarlar arasında çıxış etmək idmançıdan böyük mosuliyyət toləb edir. Çixışına golinco, bundan yaxşı çıxış edə bilirdim. "AGF Trophy" mükafatına layiq görüldüm. Bu, mənim üçün qürurvericidir. Bundan sonra yarışlarda daha inamlı yarışacağam. Bizi qarşısında Qvadalaxarada keçiriləcək bəyənlərə turnir və iyul ayında gənclər arasında dünya çempionatı gözləyir. Arzum Avropa, dünya çempionu olmaq, Olimpiya Oyunlarında iştirak etməkdir.

Səadət Həkiyeva



## "Olimpsport" jurnalının 10 illik yubileyi qeyd olunub

"Olimpsport" jurnalının fəaliyyəti başlamasının 10 illik yubileyi münasibətilə Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində tədbir keçirilib.

Tədbirdə idman ictimaayıttin nümayəndələri və Aprel şəhidlərinin ailə üzvləri iştirak ediblər.

Azarkeşlərə minnətdarlığı bildirirəm. Onların ehtiyacımız var. 2019-cu ilin iyul ayında Moskvada keçiriləcək gənclər arasında bədii gimnastika üzrə ilk dünya çempionatına hazırlaşırıq. Məşqçilərdə maksimum səyə işləyirik.

Əvvəlcə, jurnalın on illik fəaliyyətini əks etdirən videoçarxa "Olimpsport" jurnalının təbliğ etdiyi idman və Olimpiya Hərəkatına dair görüntülərlə yanaşı, comiyətdə nüfuz sahibi olan tanmış şəxslərin bənəşirli barədə fikirləri əks olunub.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov çıxışında ölkəmizdə idmanın inkişafının təbliğində "Olimpsport"

jurnalının rolündən danışır. O, idman jurnalistikasının inkişafında somoroli fealiyyətinə görə və on illik yubiley münasibətilə Mətbuat Mərkəzin baş redaktoru Ramən Allahverdiyev diplom tövdim edib.

"Olimpiya dünyası" qəzeti-nin baş redaktorunun müavini, Əməkdar jurnalist Aslan Şirəliyev, Azərbaycan Güloş Federasiyasının vitse-prezidenti Firdovsi Umidov, I-S dərəcəli beynəlxalq hakim Hicran Şirəfov və Azərbaycan Voleybol Federasiyasının baş katibi Elşən İsmayılov "Olimpsport" jurnalının rəhbərliyi və yaradıcı heyəti barədə fikirlərini bölüşüb, yubiley münasibətilə təbriklerini cətdarıblar.

Jurnalın baş redaktoru, sərəbst güloş üzrə Əməkdar Məşqçi, foxri bədən torbiyəsi və idman işçisi Ramən Allahverdiyev tədbirdə iştirak edən qonaqlara minnətdarlığını bildirib.

Sonra Azərbaycan Mətbuat Şurasının, "Olimpiya dünyası" qəzeti-nin birgə keçirdiyi sorğu nöticəsində "Son 10 ilin on yaxşıları" nominasiyası üzrə nöti-cələr açıqlanıb.

Müxtəlif nominasiyalar üzrə "Qızıl 10-luq"da yer alan şəxslər mükafatlar tövdim olunub. Jurnalın baş redaktorun müavini, Əməkdar jurnalist Aslan Şirəliyev, Azərbaycan Güloş Federasiyasının baş katibi Elşən İsmayılov "Olimpsport" jurnalının rəhbərliyi və yaradıcı heyəti barədə fikirlərini bölüşüb, yubiley münasibətilə töbriklerini cətdarıblar.

C.Feyziyev mütləq çökido isə ilk görüşdə Rusiya idmançısından üstün olub. Ukraynalı sumoçunu da möglüb edən C.Feyziyev yarımfinalda Polşa təmsilçisini mübarizədən kənarlaşdırıb. Finalda daha bir ukraynalı idmançını möglüb edən C.Feyziyev foxri kürsünün on yüksək pilləsinə qalxıb.

Yarışın növbəti gündə komandamız aktivino da bir medal yazdırıb. Azərbaycan sumoçusu Çingiz Səmədov 100 kilogram çəki dərcəsində Avropa çempionatının qızıl medalına layiq gər

lüb. İlk görüşdə Polşa idmançısını möglüb edən C.Səmədov dörd-dəbir finalda Rusiya təmsilçisini üstələyib. Sumoçumuz yarımfinalda gürcüstanlı idmançını möglüb edərək finala vəsiqə qazanıb. Ç.Səmədov finalda daha bir polşalı rəqibini möglüb edərək Avropa çempionu olub.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Sumo Federasiyasının prezidenti Samir Abdullayev sumonun inkişafında göstərdiyi xidmetlərə görə 5-ci dərəcə sertifikat ilə təltif olunub. Ona bu mükafatı Avropa Sumo Federasiyasının prezidenti Darius Rozum tövdim edib.



## Dohada dünyanın ən böyük atletika sərgisi açılıb



milli komandanın formasını sərgiyə bağışlayın.

Ərazisi 400 kvadrat-metr olan sərgi altı ay ərzində hər gün ictimaiyyətə açıq olacaq. Oktobrebrin 7-də başa çatacaq sərginin davam etdiyi müddədə Dohada minlərlə atletin mübarizə aparacağı Asiya çempionatı, "Brilyant liga" və dünya çempionatı keçiriləcək.

## Dəyirmi masa

*Yeniyyetmə və gənclərin sağlam, vətənpərvər ruhda böyük olmalarında idman avazlı rolü malikdir. İdmançılarımızın beynəlxalq arenalarda əldə etdiyi nailiyətlər digərləri üçün də əlavə stimul yaradır. Əgər indiki nəsil Olimpiya, dünya, Avropa çempionları, mükaşafatçıları məzələrimizi özlərinə kumi seçib idmanaya gəliblər, bugünkü idmançılar da gələcək nəsil üçün nümunə olurlar. Gənc taekvondoçularımız Cavad Ağayev və Minaya Əkbərova da belələrindən dirlər. Onların hər ikisi ötən il Arjantinada keçirilən Yeniyyetmərin III Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak ediblər. Cavadın bu mötəbər idman yarışında bürünc medal qazanması onu deməyə əsas verir ki, taekvondo əlkəmizdə yüksək inkişaf mərhələsindədir.*

*Bu yaxınlarda gənclərdən ibarət yığma komandamızın baş məşqçisi Məmməd Abdullayev və gənc idmançılarımız redaksiyamızın qonağı oldular. Dəyirmi masanın budəfəki iştirakçıları idmandakı uğurlarından danışdır. Onlarla birləkdə baş məşqçi Məmməd Abdullayev də bizi maraqlandıran sual-lara aydınlıq götirdi.*

**- Hazırda yığma komandada vəzifəyə necdir?**

**- Məmməd Abdullayev:** Komanda mızda hər şey yaxşıdır. Məşqlərimiz davam edir. Yığma komandamızın tərkibi artıq müyyən olundur. Yeni heç kim milli komandanın kənardan qalmayıb.

**- Qarşıda milli komandamızı hansı yarışlar gözləyir?**

**- Məmməd Abdullayev:** Biz hər il fevral ayında onənəvi olaraq beynəlxalq turnirlərde iştirak edirik. Lakin bu il belə qorara goldik ki, gənclər may ayına qədər heç bir yarışda iştirak etməsinən. 2020-ci ilde Tokio Olimpiadasına hazırlıqlı məqsədilə əsas diqqətimizi hələ ki, böyükərlər yonəltmişik. Sentyabr ayında təşkil ediləcək dünya çempionatında mükafat qazanan idmançılar Olimpiadaya lisenziya xalı əldə edəcəklər. Çalışmaqla zəngindir ki, taekvondoçularımız təkcə fiziki və taktiki-texniki cəhətdən yox, həm də psixoloji cəhətdən bu çətin sinəyə həsr olunur.

olduqca mühümdür. İdmançı həm özünü, həm də müəlliminə inanmalıdır. Yeniyyetmərin III Yay Olimpiya Oyunlarında çox çətin qrupa düşmüdü, rəqiblərim olduqca güclü idilər. Buna baxmayaq, sona kimi əzmkarlıqla mübarizə apardım və vətənə bürünc medalla qaytdım. Əgər özümu inanmasaydım, bunu bacarmazdım.

**- Yeniyyetmərin III Olimpiya Oyunlarından danışınız, maraqlıdır ki, Arjantinada olduğunuz müddət ərzində hansı xalqların mədəniyyəti sizə daha çox çəlb etdi?**

özünü inanmalıdır, lakin həm də təmkini saxlamağı bacarmalıdır. Belə düşünürəm ki, soyuqqanlı olmayan idmançının qələbo qazanması çox çətindir. Bu, təkcə taekvondoda yox, bütün idman növlərinə belədir.

**- Minaya Əkbərova:** Mənəcə, az da olsa daxildə hirs olmalıdır. İdmançı başa düşməlidir ki, o, neyin bahasına olursa olsun, qələbo qazanmalıdır. Fikrimcə, bu hissə həmişə idmançıya kömək olur. Əks təqdirdə uduzan idmançı üçün yenidən qələbo qazanmaq və revans almaq mərasızsız olar.



## “İdmançılar qələbə ruhunda tərbiyə olunmalıdır”



**“Çalışıram ki, heç vaxt onları tək qoymayım”**

**- Ayndır ki, həmişə qələbə qazanmaq mümkün olmur. İdmançı möğlülüyüdən sonra etməlidir ki, depressiyaya düşməsin?**

**- Məmməd Abdullayev:** Qələbo do, möğlubiyyət də bir az şansla bağlıdır. Yəni ududluşa görə idmançının qinamaq olmaz. Əsas odur ki, özündən zəif rəqibə uduzmayasın. Bir do lovgılıq səbəbindən uduzmayı bağışlamıram. Bu, idmançının özü-özüne xəyanət etməsi deməkdir. Yarış orofosində həmişə yetirmələrimə psixoloji dəstək olur, onlara inandığımı xatırladıram.

bütün yetirmələrimizi cosarlı, əzmkarlı rəhda tərbiyo edək.

**- Ümumiyyyətlə məşqçi-müəllimlik necə peşədir?**

**- Məmməd Abdullayev:** Olduqca çotin, mosuliyətli və şərflidir. Hər insan məşqçi-müəllim ola bilər. Biri var ixtisasını dorindən bilmək, biri də var bildiyini yetirmələrinə çatdırmaq. Məşqçi-müəllim bildiyini yetirmələrinə çatdırmağı bacarmalıdır. Məşqçi həm də səxavətli olmalıdır. İdmançı qalib olanda məşqçi-müəllim az yada düşür, uduzanda iso hamı gününi müəllimdən axtarır.

**- Bəs siz nə vaxtsa məşqçi-müəllim kimi çalışmaq istəyirsiniz (idmançılara müraciətələ)?**

**- Cavad Ağayev:** Bu barədə düşünməmişəm. Bölkə do, nə vaxtsa oldu.



**- Psixoloji hazırlıqdan söz düşmüş-kən, sizcə, bu amil qələbəyə gedən yolda nə qədər həmisiyyətlidir?**

**- Məmməd Abdullayev:** Deyordim ki, psixoloji hazırlıq ümumi hazırlıqlı 40 faizini təşkil edir. Ola bilsin ki, idmançı fiziki, texniki-taktiki cəhətdən yarışa tam hazırlırdı, lakin əgər özünü inanmırsa, on yaxşı halda bir neçə görüşdə qalib gələ bilər. Bu baxımdan “inam qoləbənin yarısıdır” fikri heç də təsədüfi deyil. Minaya ənənəvi psixoloji hazırlığında müyyən qədər çatışmazlıq var, lakin Cavad bu cəhətdən müsbət mənənədən fərqlənən idmançılarımızdır. Məhz özüñoñamı sayosindo o, çətin döyüslərdən qalib ayrıla bilər.

**“Bu, sevgidən xəbər verir”**

**- Tez-tez idman yarışlarında görürük ki, uduzan tərəf hərəkət olur və soyuq-qanlılığını saxlaya bilmir. Bəs, əsəb idmançıya qələbə gətirə bilərmi?**

**- Cavad Ağayev:** Belə bir misal var ki, hərəkət başda ağıl olmaz. İnəm və hirs ayrı-ayrı amillərdir. İdmançı, əlbəttə,

**- Sizcə, normal məşqçi-idmançı münasibətləri necə olmalıdır?**

**- Məmməd Abdullayev:** İdmançı və məşqçi hər şeydən əvvəl bir-birlərinə inanmalıdır. Hər şey inamdan sonra gəlir. Məşqçi və idmançı bir-birlərinə başa düşməli, kömək olmalıdır. Bəzən yetirmələrimə əsəbləşdiyim hallarda olub. Ancaq bu, sevgidən xəbər verir. Deməli, onları özümu övlad kimi görürəm ki, nöqsanlarına iradımı bildirməli oluram. Sağ olsunlar, idmançılarım da həmişə tövsiyələrimə əməl edirlər.

**- Maraqlıdır ki, sizin məhz taekvondo idman növünü seçməkdə məqsədiniz nə olub (idmançılara müraciətələ)?**

**- Cavad Ağayev:** Əvvəl qaydasız döyüslər möşəl olmuşam. Lakin sonradan müəllimim fiziki göstəricilərimi nəzərə alaraq dedi ki, taekvondo mono dənə uyğun idman növüdür. Beləliklə, taekvondo ilə möşəl olmağa başladım. Buna görə çox sevinirəm. Bölkə do, başqa idman növündə peşəkar karyerəm davam etdirəm, indi qazandığım nailiyətləri qazana biləməzdim.

**- Minaya Əkbərova:** Qeyd edim ki, atam Tapdıq Əkbərov da taekvondo məşqcidir. Ailəm, əvvəlcə, qardaşımı bu bölməyə yazdırdı. Lakin qardaşım, məşqçilərə həvəssiz getdiyinə görə mən də ona qoşuldum. Əslində belə düşümüşdək ki, qardaşım zala, müəllimə öyrəşəndən sonra mən məşqçilərdən ayrılmıram. Lakin iş elə gotirdi ki, böyük idmana gələsi oldum.”

**- Məmməd müəllim, necə düşünürsünüz, taekvondonu digər idman növlərindən fərqləndirən cəhətlər nədir?**

**- Məmməd Abdullayev:** Təbii ki, fərqli ilk növbədə qaydalar və geyimlə bağlıdır. Taekvondo yeganə döyüslər idman növüdür ki, foallıq 95 faiz ayaqlarda olmalıdır, yəni əllərdən çox az istifadə olunur. Nizam-intizam məsələsi də bütün idman növləri kimi, taekvondoda da vacibdir. Mən həmişə toləbələrimə deyirəm ki, dayanq qışqancıdır. Əgər sonunu aldatsan, idmançıya zidd horəkötərlər etsən, o da sonin uğur qazanmasına mane olacaq.

Gərek idmançı da özü-özüne inansın. Mən həmişə möğlüb olan idmançıya qalib goləndən daha çox dəstək oluram. Çünkü onun daha çox qayğıya ehtiyacı olur. Ümumiyyyətə nə olur olsun, idmançı həmişə istəyir ki, müəllimi onun yanında olsun. Çalışıram ki, heç vaxt onları tok qoymayım.

**- Cavad Ağayev:** Qoribə görünse də möğlubiyyətdən sonra ağlayıram (gülür). Sanki bununla rahatlıq tapıram.

**- Minaya Əkbərova:** Uduzandan sonra depressiyaya düşməmək çox vacibdir. Əgər bunu bacarmasaq, məşqçilər keyfiyyətsiz olacaq və nöticədə vaxt itirəcəyik. Bu səbəbdən çalışırıq ki, möğlubiyyəti düşünməyək, sadəcə ondan dərs çıxaraq.

**- Məmməd müəllim, idmançılardan hansında öz döyüş üslubunu görsünüz mü?**

**- Məmməd Abdullayev:** Digər idman növlərinə nisbətən, taekvondo ölkəmizdə hələ gənclərdir. Buna baxmayaq, ilk vaxtlarla bu gün arasında xeyli fərqli var, qaydalar çox dəyişib. Ona görə də bizim dövrəkəi taekvondo üslubunu in-di ki, gənclərə aşılıya bilmərik. Hətta məsələ o qədər ciddidir ki, bəzən məşqçilər də yeni qaydalara öyrəşməkdə çətinlik çəkirərlər. Çalışırıq ki,

**- Minaya Əkbərova:** Əlbəttə, əgər bacarsam, çox xoş olar.

**- Bəs idmanla təhsilin vəhdəti barədə nə düşünürsünüz?**

**- Məmməd Abdullayev:** İdmançı mütləq savadlı olmalıdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, milət onunla fərqli edir, onu nümunə kimi göstərir. Gərek idmançı da həmişə ona inanaların etmədini doğrultsun. İdmançılar qələbo ruhunda tərbiyo olunmalıdır.

**- Cavad Ağayev:** İdmançıların günlük rejimi çox ağırdır. Ona görə düşünürəm ki, idmanla təhsili paralel inkişaf etdirmək kifayət qədər çətindir.

**- Asudə vaxtınızı necə keçirirsiniz?**  
**Cavad Ağayev:** Gündən çox hissəsinə məşqçilər olur. Asudo vaxtımızı demək olar ki, az olur. Həmin vaxtlarda düzgün istirahət etməyə çalışırıq.

**- Minaya Əkbərova:** Musiqi dinləməyi çox seviyəm. Asudo vaxtlarında musiqi dinləyir və bununla da mənəni istirahət edirəm.

**- Səmimi cavablar üçün çox sağ olun.**

**Məmməd Abdullayev:** Siz də sağ olun.

**Azər Əlizadə, Kənan Novruzov**

## **Sahmatçımız İspaniyada gümüş medala layiq görülüb**

İspaniyada sahmat üzro Pedro Lezcano Montalvo XII beynolxalq turniri başa çatıb.

Azərbaycan şahmatçısı Azor Mirzəyev turnirdə 7,5 xalla ikinci yeri tutub.

Yarışın qalibi 7,5 xalla Vadim Moiseenko olub. O, əlavə göstəricilərə görə təmsilçimizi üstələyib. Üçüncü pillədə isə Fransa idmançısı Thibault Fanti nel qorarlaşdırıb.

## **Taekvondoçular paytaxt birinciliyində**

Gənclər və İdman Nazirliyinin, Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin, Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının təşkilatçılığı ilə açıq Bakı birinciliyi keçirilib.

Abseron Olimpiya İdman Kompleksində təşkil edilən yarışda, əvvəlcə, aprel şəhidlərinin xatirəsində bir doqquzlik sükütlə yad edilib.

Açılış mərasimində çıxış edən Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin rəisi Raqif Abbasov, Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının vitse-prezidenti Nəqi Sofarov şəhidlərimizin Aprel döyüşləri zamanı göstərdikləri qohromanlıqlardan danışıb, Prezident İlham Əliyev torofindən idmançılarımıza göstərilən diqqət və qayğıdan, onların beynolxalq arenalarda qazandıqları uğurlardan bəhs ediblər. Çıxışçılar golocokdə bu idmançıların

arasından çempionların yetişəcisi no ümidi etdiklərini vurgulayıblar.

Azərbaycanın dövlət himni səs-ləndirildikdən sonra yarışa start verilib. Yarışda 48 taekvondo bölmə və klublarından 550 idmançı iştirak edib.

Üç gün davam edən birincilikdə 2010-2011-ci və 2008-2009-cu il təvəllüdüllü uşaq, 2005-2007-ci il təvəllüdüllü yeniyetmə və 2002-2004-cü il təvəllüdüllü gənc taekvondoçular mübarizo aparıblar.

“DAEDO International” taekvondo sistemi ilə keçirilən turnirin təşkil olunmasında osas möqsəd bu idman növünün təbliği və inkişaf etdirilməsi, eləcə də, idmançıların yaş təcərübəsinin və ustalıqlarının artırılmasından ibarət olub.

Yeniyetmələr arasında milli komanda seçimi xarakteri daşıyan yarışda qaliblərin adlarına aydınlıq golib. Turnirdə mükafatçılar sırasında yer alan idmançılar Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin diplom və medalları ilə təltif ediliblər.

## **Budapest dünya çempionatına ev sahibliyi edir**

Aprelin 21-də Macaristanda paytaxtı Budapest şəhərində stolüstü tennis üzrə dünya çempionatı start götürüb.



Yarışlarda ölkəmizi qadın və kişi lərləndən ibarət komandalar təmsil edir. Stolüstü tennisçilərimiz şoxsi yarışlarda medallar uğrunda mübarizo aparırlar.

Dünya çempionatına aprelin 28-də yekun vurulacaq.

Əfsanəvi köşfiyyatçı, şəhid polkovnik-leyttenant Raqif Orucovun və digər aprel şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş, 21 yaşınadək gənclər arasında III “Raqif Orucov

## **III “Raqif Orucov Kuboku” beynəlxalq cüdo turniri başa çatdı**

təsisçisi Azor Əsgərov, Federasiyanın baş katibi Elmar Babanlı, “Azman-Holding”ın icraçı direktoru İlham Əhmədov, “Judo Club 2012” idman klubunun icraçı direktoru, Azərbaycanın Əməkdar məşqçisi Həfiz Hacıyev, şəhid Raqif Orucovun oğlu Aqsın Oruclu təqdim ediblər.

Xatırladıq ki, 2017-ci ildə ilk dəfə keçirilən “Raqif Orucov Kuboku” turnirinin finalında da Gürcüstan cüdoçuları həlledici qarşılaşmadada “Judo Club 2012” komandasına qalib gələrək yarış ilk qalibi olmuşdular.

Turnirdə iştirak edən xarici klubların nümayəndələri yarışların yüksək səviyyədə təşkilindən razılıqlarını bildiriblər. Qazaxıstanın “Jas-Batır” klubunun baş məşqçisi Sergey Volobuyev deyib: “Azərbaycan xalqının həmçinin idmançıları arasında dostluq və yoldaşlıq hissələrini möhkəmləndirməkdən ibarət olub.

Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Cüdo Federasiyasının dəstəyi, “Azman Holding”ın tərkibində daxil olan “Judo Club 2012” klubunun təşkilatçılığı ilə keçirilən klublararası turnirdə Azərbaycanla yanaşı, Rusiya, Gürcüstan və Qazaxıstan təmsil edən 13 klub komandası mübarizo aparıb. Rusiyani turnirdə Qroznı, Dərbənd və Mahaçqala-dan olan komandalar təmsil edib.

Turnirin açılış mərasimində dövlət və həkumət qurumlarının nümayəndələri, millət vəkilləri, veteran horbətilər, şəhid ailələrinin üzvləri və idman icimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Iştirakçı komandaların paradi ilə başlanan mərasimdə, əvvəlcə, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni sösləndirilir. Şəhidlərin xatirəsi bir doqquzlik sükütlə yad edilib.

Açılış mərasimində çıxış edən Raqif Orucovun oğlu Aqsın Oruclu yarış iştirakçılarını salamlayaraq turnirin təşkilatçılara minnətdarlığını bildirib. O, ərtə ənənəvi xarakter alan turnirə icimaiyyət tərəfindən böyük maraq olduğunu qeyd edib: “Üç ildir ki, yarışa dəvət alan xarici idmançılar Şəhidlər xiyabənini ziyarət edir, Azərbaycan qohromanlarını tanıyalırlar. Onların sayı hər il artır. Bu ofis-nəvi komandır və onun şəhid silahdaşlarını gənclərə tanıttırmışın on gözəl yollarından biridir”.

Gənclər və İdman Nazirliyinin idman şöbəsinin müdürü Ferid Mansurov çıxışında qeyd edib ki, Aprel döyüşləri Azərbaycan ordusunun döyük əzminin göstəricisi, xalqımızın birliliyinin nümayişi idi. O deyib: “Xalqımızın qohromanlıq salnaməsi olan Aprel döyüşləri hər kəs tərəfindən ifixlər xatırlanır, şəhidlərimizin ölməz xatirəsi cətirəməldir. Bəzən qohromanlıqda görüşlər keçirilir. Üçüncü yer uğrunda “Judo Club 2012”nin ikinci komandası, Qroznının “Edelveys”, Mahaçqalanın Uşaq-Gənclər Olimpiya Ehtiyatçıları Məktəbi (UGOEM) və Dərbəndin “Dinamo” komandanları mübarizo aparıb. Bürünç medalları UGOEM və “Dinamo” komandanları qazanıb.

Finalda iso “Judo Club 2012”nin əsas komandası və Gürcüstanın “Şevardeni” klubunun cüdoçuları qalib adı uğrunda yarışıblar. Görən mübarizo şəraitində keçən final qarşılığında Gürcüstan komandası III “Raqif Orucov Kuboku” turnirinin qalibi olub. “Judo Club 2012”nin əsas komandası iso ardıcıl üçüncü dəfə ənənəvi turnirin gümüş medalına layiq görürlüb.

Qaliblərə mükafatları Azərbaycan Cüdo Federasiyasının İcraiyyə Komitesinin üzvü, Azərbaycan Cüdo Veteranları Assosiasiyasının prezidenti, “Judo Club 2012” idman klubunun



# **Formula-1**

## **Azərbaycan Qran-Prisi hazırlıqlar başa çatır**

Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi höftəsonu keçiriləcək və Bakıda bu hadiso ilə bağlı son həzirlıqlar gedir. Maraqlı şəhər trəsində yürüslər artıq dördüncü dəfədir ki, keçirilir. 2016-ci ildə Bakıda keçirilən ilk yürüş Avropa Qran-Prisi adlandırılmışdır.

Paddokdakı bütün işlər, demək olar başa çatıb, şəhərin mərkəzindəki küçələr nəqliyyatın hərəkəti üçün bağlanılbı və trass boyunca bütün çəporlor quraşdırılıb.

Bu günlərdə işlərin gedisi barədə bilavasito trasda yerləşən Bakı “Hilton”unun əməkliyyat direktoru Lars Sammelius öz tövüsürlərini bölüşüb. Onun sözlorunu görə, trasın maksimal dərəcədə keyfiyyətli vəziyyətdə olmasına ötürü təşkilatçılar bütün seydlərini ösərgəmirlər.

“Əgər trafikdən vəziyyətdən danışsaq, o zaman burada qarma-qarışlıq başlayıb. Bir çox küçələr bağlanılbı, trasın bəzi hissələrinin örtüyü yenilənib. Tribunaların əksoriyyəti artıq quraşdırılıb.

Bizim üçün Qran-Prin'in keçiriləcəyi höftə on mühüm və on məraqlı olur. Otelimizin birinci mətbəsində yerləşdirilən mətbuat mərkəzi artıq hazırdır. Bundan başqa, tanmış fotograflar Peter van Emondun ol işlərindən ibarət sərgi təşkil etmişik. Foyedə isə iki yürüş simulyatoru quraşdırılıb. İşlərimiz həddindən artıq çoxdur. Cümə axşamı otel artıq tam dolanıb və bizim bir dənə də olsun bəzən nömrəmiz qalmayacaq”, - deyə həndləyi menecə bildirib.

Yarış dövründə komandalar, pilotlar, Formula 1 və Beynəlxalq Avtomobil İdmanı Federasiyasının təmsilçiləri məhz bu otelədən qalırlar. Qran-Prin günlərində Bakı üçün avadanlıqların daşınmasını həyata keçirir. Qeyd edək ki, bolidlərin təkərləri daimi +20 dərəcə temperaturun saxlanıldığı xüsusi konteynerlərə daşınır.

Azərbaycan Qran-Prisi 2019-cu il aprelin 26-dan 28-dək keçiriləcək. Yarışlar qədim İçərişəhər, şəhərin müasir hissəsinin siluetləri və Xəzər donuzinin sahilə mənzərəsi fonunda toşıl olunacaq.



gözləyirdik. İndi biz vəziyyəti tohli edəcəyik. Eşitmışım ki, yaxın iki-üç ildə Formula 1-də dəyişikliklər olacaq. Biz bu prosesləri izleyirik və istəyirik ki, Qran-Prin üçün dəstək olacaq V8 Supercars seriyasının mərhələsi keçirilsin.

Keçən dəfə Formula 1-dən bəzək rodd cavabı goldı, lakin inanıram ki, razılıq oldu edəcəyik və Qran-Prin mərhələsinin yenidən keçirilməsi ehtimalı güclənəcək.

Sonra turnirin final mərhələsinə start verilib.

Əvvəlcə, bürünç mükafatlar uğrunda görüşlər keçirilir. Üçüncü yer uğrunda “Judo Club 2012”nin ikinci komandası, Qroznının “Edelveys”, Mahaçqalanın Uşaq-Gənclər Olimpiya Ehtiyatçıları Məktəbi (UGOEM) və Dərbəndin “Dinamo” komandanları mübarizo aparıb. Bürünç medalları UGOEM və “Dinamo” komandanları qazanıb.

Finalda iso “Judo Club 2012”nin əsas komandası və Gürcüstanın “Şevardeni” klubunun cüdoçuları qalib adı uğrunda yarışıblar. Görən mübarizo şəraitində keçən final qarşılığında Gürcüstan komandası III “Raqif Orucov Kuboku” turnirinin qalibi olub. “Judo Club 2012”nin əsas komandası iso ardıcıl üçüncü dəfə ənənəvi turnirin gümüş medalına layiq görürlüb.

Qaliblərə mükafatları Azərbaycan Cüdo Federasiyasının İcraiyyə Komitesinin üzvü, Azərbaycan Cüdo Veteranları Assosiasiyasının prezidenti, “Judo Club 2012” idman klubunun

deyib: “İlk dəfədir ki, bu yarışda iştirak edən, bəzən qohromanın xatirəsinə həsr olunan yarışda hakimlik etmək, ədaləti qorumaq mənim üçün böyük şərəfdir. Turnirin təşkilatçılığı, həqiqətən, yüksəkdir. Burada çox məhrənlərlə qarşılaşırıb.

Turnir dördüncü dəfədir ki, keçirilən “Judo Club 2012”nin əsas komandası iso ardıcıl üçüncü dəfə ənənəvi turnirin gümüş medalına layiq görürlüb.

Turnirdə iştirak edən Rusiya və Gürcüstan klublarının rəhbərləri də yarışları yüksək vəziyyətə keçirilməsinə, Bakının qərəbənə üçün komanda üzvlərinə hərəkətli şərait yaradılmasına görə təşkilatçılara minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Azər Əlizadə

*Azərbaycanda təhsilin dünya təhsil sistemini və ali təhsil müəssisələrinin Avropa ali təhsil məkanına integrasiyası prosesi sürətlə inkişaf edir.*

*Azərbaycan təhsili güclü maddi-texniki bazaya, kadr potensialına malikdir. Bu sahələrdə əldə olunmuş nailiyyyətlər dönyanın sivil ölkələri ilə müqayisə olunmağa layiqdir. Artıq ölkəmiz Avropa təhsilinə daha sürətlə integrasiya olunur. Bu gün Azərbaycan təhsili, mədəniyyəti dönya sivilizasiyasına tam cavab verən səviyyədədir.*

Ümummilli lider Heydər Əliyev deyirdi: "Azərbaycan xalqı irəlidə gedən xalqların arxasında gedərkə bəşiriyətin oldu etdiyi elmi, texniki nailiyyyotlordan istifadə etməyə çalışıbdır. Bunu üçün də birinci növbədə öz milli təhsilini yaradıb. Bu, XX əsrə bizim oldu etdiyimiz ən böyük nailiyyyətdir. Çünkü əgor xalqımız təhsillənməsəydi, savadlanmasayı, nəhayət, Azərbaycanın özünü milli ali təhsil müəssisələri, institutları, universitetləri yaranmasayı, indi biz müştəqil olaraq bu cür böyük imkanlara malik ola biləzdik".



Ali təhsil tam orta təhsil və orta peşə-ixtisas təhsili bazasından cəmiyyətin və əmək bazarının tələbatı nəzərə alınmaqla yüksək ixtisaslı müətəssis hazırlığını təmin edir.

Məlumdur ki, ali təhsil müəssisələrində təhsilin keyfiyyəti və rəqabətqabiliyyəti kadr hazırlığı bir səra amillərdən asılıdır. Həmin amillər içərisində müəsəir tələblərlərə cavab verən maddi-texniki baza və infrastruktur, o cümlədən kitabxanalar və laboratoriylar, cəmiyyətin inkişaf tələblərinə uyğun mözəm, həmin mözəm üzündə oks etdirən dərslik və dərs vəsaitləri, əcəvək idarəetmə və on başlıcısı isə yüksək peşəkarlığı malik professor-müəllim heyəti dəha əhəmiyyəti yer tutur.

Azərbaycanda ali təhsil ocaqlarının yaradılması asan proses deyildi. Ölkənin maliyyə imkanları xeyli zəifləmişdi, maddi-texniki baza yox idi. Milli kadrların çatışmazlığı tədris prosesinə rəsddilli müəllimlərin cəlb olunmasını zəruri edirdi. Bu isə tədrisde rəsddurma siyasetinə gotirib çıxara bilordi. Lakin bu narahatlıqlar Azərbaycan dövlət xadimlərini niyyətlərindən döndərə bilmədi. Çarizm və Müvəqqəti hökumətin zülmündə ayrılib istiqlalçı elan edən, bolşevik təhlükəsilə üz-üzə dayanan Azərbaycanın dövlət və siyasi xadimləri niyyətlərində israrlı olular. Çar mütlöqiyətinin hakimiyyəti dövründə Rusiya imperiyasının tərkibində tokco Azərbaycanda deyil, bütün Cənubi Qafqazda heç bir ali məktəb yox idi. Həlo 1871-ci ildə Rusiya çarı II Aleksandr Tiflisdə olarkən şəhər idarəsi burada bütün xorcları özləri tərəfindən ödnənləkə universitet açılması xahişi ilə ona müraciət etmiş, lakin bu xahiş yerinə yetirilməmişdi. 1897-ci ilin sentyabr ayında Kiiev və Varsavada politexnikum açıldıqdan sonra, belə bir təhsil müəssisəsinin Zaqafqaziyada açılması sahəsində danışıqlar başlanmışdı.

Şərqi dönyasına respublika məfkurəsi və demokratik idarə üsulunu gotıran Azərbaycan xalqının və dövlətinin həyata keçirdiyi nəhəng tarixi hadisələrdən biri, şübhəsiz, ali təhsil ocaqlarının yaradılması olmuşdur. Onlardan Bakı Dövlət Universiteti 1919-cu ildə, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti 1920-ci ildə, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti 1921-ci ildə, Bakı Muzisi

Akademiyası 1920-ci ildə, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti 1923-cü ildə, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti 1929-cu ildə, Azərbaycan Tibb Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyası 1930-cu ildə və başqları yaradılmışdır.

Öz ənənələri və uğurları ilə şöhrət qazanaraq yaradıldığı vaxtdan xalqımızın xidmətində sədəqətlə dayanan, bədən tərbiyəsi və idman üzrə müətəssisler hazırlamaqda yeganə ali məktəb olan Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının (ADBTİA) 89 illik tarixi var. Əsası 1930-cu il noyabrın 8-də qoyulmuş və Cənubi Qafqazda ilk ali məktəb olan Zaqafqaziya Dövlət Cisməni Mədəniyyət İnstututunun açılışı M. Ma-

Həmdi Turqut, 1994-cü ildə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) sabiq prezidenti Xuan Antonio Samaranc, 1995-ci ildə Beynəlxalq Boks Federasiyasının prezidenti Ənvər Coudri, 1995-ci ildə AIBA-nın prezidenti Emil Jecəv, 2000-ci ildə Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Jak Roq, 2005-ci ildə Beynəlxalq Taekvondo Federasiyasının prezidenti Çunq Von Co Layiq, 2007-ci ildə FİFA-nın prezidenti Yozef Blatter, 2007-ci ildə AOK prezidenti Patrik Hikkey, 2007-ci ildə AIBA-nın I vitse-prezidenti Qafur Rəhimov, 2015-ci ildə isə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti Tomas Bax və digərləri bu fəxri adı almışlar.

Respublikamızın və xarici ali məktəblərin birgə proqramlarının yaradılma siyasetinin və asılılığını təhlili, həm Avropa birgə proqramlarının, həm do-



## İdmən Akademiyasının Dünya və Avropa ali təhsil məkanına integrasiyası

gomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının inidki binasında təttonlu şəkildə həyata keçirilib. Onun nizamnaməsi tösdinq edilib. Nizamnaməyə görə institutun başlıca vəzifəsi bədən tərbiyəsi müəllimləri, məşqçilər, kütləvi bədən tərbiyəsi və idman işləri üzrə təşkilatçılar, müalicə bədən tərbiyəsi metodistləri hazırlanıb. İlk illər institutda fakültələri şöbələr əvəz edirdi. Şöbələr ümumi rəhbərlik isə tədris hissəsi tərəfindən aparılıb və bu üç il davam edib.

### ADBTİA bir neçə xarici universitetlə oməkdaşlığı edir

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 23 mart 42 sayılı qərarına əsasən Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi Institutu Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasına çevrilmişdir. Akademiyada fəaliyyət göstərən kafedralar 4 qrupa bölünmüşdür: nəzəri-pedaqoji fənlər kafedraları, idman-pedaqoji fənlər kafedraları, tibbi-bioqoji fənlər kafedraları, iitmə fənlər kafedraları (1999).

Akademiyada baş verən doyişliklərdən ən əsası tərəfdəşlərə əlaqələrin gücləndirilməsi və müvafiq bəyənşəxalq qurumlara üzv olmaqdır. Qeyd etmə lazımdır ki, tələbə və müəllimlər müraciətisindən bu, çox vacibdir. Akademiya bir neçə xarici universitetlə oməkdaşlığı edir (2008). Onların arasında Türkiyənin Mərmərə Universiteti, Moskva Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyası, Kiiev Pedaqoji Universiteti, Təbriz Universiteti və s. vərdir. 2008-ci il sentyabr 17-20-dək Tehran Universitetinin idman elmləri fakültəsinin nümayəndə heyəti universitetin professoru doktor Vahid Sarı, elmi kətib doktor Cəfər Sadıq, bioməxanika fənni üzrə mübahizəçi, xənim Şirin Yazdani və əlaqə tələbə Zəhra Rüstəmi Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının fəaliyyəti ilə tanış olmuşlar. Görüş qarşılıqlı maraqla səbəb olmuş, gələcəkdə bədən tərbiyəsi və idman təhsili ilə bağlı oməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi mosolisi dəstəklənmiş, geniş fikir mübadiləri aparılmışdır. Həmçinin oməkdaşlar Akademiyada fəaliyyət göstərən muzey və idman zallarında olmuş, nəzəri və praktik dəslərdə iştirak etmişlər.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının Elmi Şurasının qərarına əsasən görkəmli şəxsler akademiyadan fəxri doktoru adına layiq görülmüşlər (1994-2015). 1994-cü ildə Türkiyə Cumhuriyyəti Mərmərə Universitetinin doktoru, professor Ahmet

jurnalistikası da daxil olmaqla bədən tərbiyəsi və idman sahəsində müətəssislərin hazırlanması üzrə təhsil modelini öyrənmək üçün müxtəlif görüşlər keçirilmişdir. Tədris və elmi-tədqiqat laboratoriyanın işinin təşkil edilməsinə və onların müəsir təhsil prosesində rolunun öyrənilməsinə xüsusi diqqət yetirilmişdir.

Təhsilde keyfiyyətin artırılması, yeni proqramların yaradılması və tələbə yönünlü təhsil sisteminə keçid edilməsi üçün kineziologiya, kinezioterapiya, idman farmakologiyası, dietologiya, idman psixiologiyası, fiziki reabilitasiya, idman məneceməti, idman jurnalistikası və s. kimi yeni fənlərin tədris proqramına daxil edilməsi zoruridir. Bununla yanaşı müvafiq sahələr üzrə müəllimlərin möhkəmləndiriləşməsindən ibarətdir. ADBTİA-nın oməkdaşlarından 30 nöfər müəllim ixtisasartırma kurslarında iştirak ediblər (2016). 2016-ci ildə ixtisasartırma işinə xüsusi diqqət yetirilmişdir. Sosial elmlər kafedrasının 15 nöfər xarici dil tədris edən müəllimlə "Tədris etmə biliyinən qiyənləndirilməsi və artırılması" kurslarını bitirərək testlərdən keçmişlər və onlardan 12 nöfəri artıq Kembrijdə Universitetinin xarici dil müəllimliyi üzrə sertifikat almışdır.

Aparılmış tədqiqatdan belə nəticəyən gəlmək olar ki, Akademiyannın kadrları ilə üzrə 83 pedaqogika üzrə folsofə doktoru namizədlək dissertasiyası müdafiə etmişlər. Onlardan: 69-u pedaqoji elmlər namizədi, 13-ü bioloji elmlər namizədi, 1-i ise texnika üzrə elmlər doktoru disertasiyası müdafiə etmişlər. Onlardan, 60-i azərbaycanlı, 10-u rus, 1-i gürçü, 1-i ise başqa millətin nümayəndəsidir (1948-2017-ci illərdə).

Beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi 2016-ci ilin mart-avqust



aylarında Akademiyanın Strateji Planlaşdırma üzrə İşçi Qrupunun üzvləri Belarus Dövlət Bədən Tərbiyəsi Universiteti, Açıbadım Universiteti, Hacettepe Üniversitesi (42,438 tələbə), Mərmərə Üniversitesi (51 000 tələbə), İstanbul Universiteti (178,901 tələbə), Ankara Üniversitesi (66,555 tələbə), Sofiyada "Vassil Levski" Milli İdmən Akademiyası, Köln Alman İdmən Universiteti (6 000 tələbə), Şeiffield Hallam Universiteti (31,500 tələbə) və Lubiana Universiteti (42,922 tələbə) səfər etmişlər. Səfər zamanı idman tibbi, idman məneceməti və idman

mərhələsini keçmiş və Mərkəz tərəfindən birinci mərhələ əvvəzində, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının Avropa ali təhsil məkanına integrasiyası məsələsində bir çox əhəmiyyət kəsb edən problem, perspektivlik və meyillər davam etməkdərdir.

*Dilqəm Quliyev,  
pedaqogika üzrə elmlər  
doktoru, professor*

müətəssisləri hazırlamaq üçün müasir ali təhsil ocağıdır.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının "İdmən məneceməti" və "İdmən jurnalistikası" ixtisasları üzrə magistr tələbələrinin Birleşmiş Krallığın təhsil-təcrübəsi ilə yaxından oməkdaşlıq edirlər. Oməkdaşlıq noticəsində tələbələr, İngiltərənin London, Şeiffield, Lids, Mançester, Lafboro, Rugby, York şəhərlərində yerləşən müxtəlif idman ali təhsil müəssisələrində və idman obyektlərində olmuş, habelə həkim-magistrantlar üçün UCL hospitalları, UCL İdmən Tibbi İnstututu, İngilis İdmən İnstututu, "Çelsi" Futbol Klubun Tibbi klinikası, özəl reabilitasiya klinikalarında təhsil-təcrübə seminarları keçirilmişdir. Bundan əlavə, magistrlar ELEVATE "The Arena of Physical Activity", "Health and Performance" Beynəlxalq İdmən tibbi və reabilitasiya konfransında fəal iştirak etmişlər. 14 günlük program orzindo tələbələr 2 universitedə 4 modul üzrə mühəsizlər keçirilmiş, 9 idman məkanına səfər olunmuş, 3 şəhərə mədəni səfər təşkil olunmuşdur.

Bolqarıstanın "Vassil Levski" Milli İdmən Akademiyası, Belarus Dövlət Bədən Tərbiyəsi Universiteti, eyni zamanda Belarusyanın Milli Elmlər Akademiyasının Fiziologiya və Genetika İnstitutları, Gürcüstanın Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Pedaqoji Universiteti, Türkiyənin Afron Kocatepe Universiteti, Kastamonu Universiteti və Macaristanın Fiziki Tərbiyə Universiteti ilə memorandumlar imzalanmışdır. İmzalanan memorandumlar çərçivəsində akademik və tələbə heyətinin mübadiləsi, birgə elmi tədqiqatların aparılması və təlim, seminar, konfransların keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyası Amerika Birleşmiş Ştatları, İsrail və Yaponiya səfirlilikləri ilə do yaxından oməkdaşlıq edir.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyası fealiyyəti başladığı vaxtdan etibarən ölkəmizin idman həyatına layiqli təhfələr vermişdir. Akademiyanın yetirmələri Yay Olimpiya oyunlarında, dönya və Avropa çempionatlarında böyük nailiyyyətlər qazanaraq ölkəmizi layiqinə tömsil etmişlər.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasında informasiya-kommunikasiya texnologiyaları mərkəzi, tədris, elmi-tədqiqat, təcrübə-sınaq laboratoriyları, resurs, trening mərkəzləri yaradılmış və onların müvafiq tədris-metodiki və elmi avadanlıqlarla təchizatı tomin olunmuş, elektron kütubxana və müasir mətbəə kompleksləri yaradılmışdır.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasının Avropa ali təhsil məkanına integrasiyası məsələsində bir çox əhəmiyyət kəsb edən problem, perspektivlik və meyillər davam etməkdərdir.

## Velosipedçilər açıq birincilikdə yarışıblar

Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının təşkilatçılığı ilə Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbinin trek velosipedi üzrə açıq birinciliyi keçirilib. Respublika Velotrekində təşkil edilən yarışda klub və cəmiyyətlərin 6 yaş qrupundan 65 idmançı mübarizə aparıb.

2005-2006-ci il təvəllüdü qızların 330 metr məsafəyə mübarizəsində Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbinin üzvü Radxa Şabanova 1-ci yeri tutub. Onun komanda yoldaşı Fatima Əfqanzadə 2-ci, 7 sayılı Olimpiya Məktəbinin təmsilçisi Mədinə Atabalayeva isə 3-cü olub. Bu yaş kateqoriyasında çıxış edən oğlanlar da 330 metr məsafəyə yarışıblar və fəxri kürsüyə Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbinin yetirmələri qalxıblar - Mirsələh İbadov 1-ci, Əlihüseyin Musazadə



2-ci, Hüseyn Nərimanov 3-cü yeri tutub. 2003-2004-cü il təvəllüdü oğlan velosipedçilərin 500 metr məsafəyə mübarizəsində ilk üçlüyə Mehran Əhmədzadə, Roşid Ələkbərov və Natiq Meydorov düşübərlər. Adları çoxilon idmançıların hər üçü Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbinin təmsilçisi.

2001-2003-cü il təvəllüdü qızlar da 500 metr məsafəyə yürüsdə bacarıqlarını nümayiş etdiriblər və burada da təşkilatçı cəmiyyətin üzvləri mükafatalayıq yerlər tutub - Zəhra Əfqanzadə qızıl, Natovan Vəliyeva gümüş, Aygün Mahmudlu isə bürünc medal qazanıb.

Gənc oğlanların (2000-2002) 1 km məsafəyə mübarizəsində Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Velosiped klubunun üzvü Əli Qurbanov ən yüksək nöticə göstərib.

2-ci yero Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbinin nümayəndəsi Yelmar Şahmarzadə, 3-cü yero isə 7 sayılı Olimpiya Məktəbinin velosipedçisi Əmrəl Əbdülzəziləyi layiq görürlər.

Nohayot, U23 yaş kateqoriyasında Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbindən Ənvər Xamiyev 1-ci, Ayxan Mahmudov isə 2-ci olub. Fərqliyən idmançılar medall, diplom və hədiyyələrlə töltif ediliblər.

## Ağırıqqaldırma üzrə mərhələ yarışlarına start verilib

Aprelin 20-də Azərbaycanın bütün bölgələrini əhatə edən ağırıqqaldırma üzrə respublika yarışlarının ikinci seçmə mərhələsi start götürüb.

Yarışlar Xirdalan, Lənkəran və Samuxda keçirilir. Aprelin 20-21-də Xirdalanda keçirilən yarışda Sumqayıt, Qobustan, Şamaxı, İsmayıllı və Bakıdan olan atletlər mübarizə aparıblar.

Aprelin 24-25-də Lənkəranda Cəlilabad, Neftçala, Lerik və Astarani, əym 27-28-də isə Samuxda Goranboy, Gəncə, Qazax, Yevlax, Şəki və Qaxı təmsil edən atletlər körpük üzərində qırxacaqlar.



Yarış şəxsi xarakter daşıyır və iştiraka yalnız texniki cəhətdən hazırlıqlı, yaşı ən azı 12 olan idmançılar buraxılacaq. Mərhələ yarışlarında 2001-2007-ci illər və daha böyük təvəllüdü kişilər və qadınlar, müvafiq yaş qruplarında mübarizə aparanlar. Qaliblər "Sinkleyr" cədvəli üzrə müəyyən ediləcək.

Yarışın məqsədi regionlarda atletlərin hazırlanmış durumlarının yoxlanılması, elhətiyat qüvvənin nəzərdən keçirilməsi, güclü idmançıların seçiləməsi, ağırıqqaldırma idman növünün şəhər, rayon, qəsəbə və kəndlərdə təbliği və inkişafı, idmançılar və məşqçilər arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, idmançıların ustalıq səviyyəsinin artırılması və təkmilləşdirilməsidir.

Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin (BŞGİBİ) təşkilatçılığı ilə şotokan karate-do üzrə Bakı şəhər çempionatı keçirilir.

Yarışda 112 idmançı mübarizə aparıb. Turnirin nöticələrinə görə, 10-11 yaş qrupu üzrə İsmayıllı Xamoyev, Ələddin Məlikov, Ayxan Ağamirzəli, Aqşin Qarayev birinci yero layiq görürlər. 12-13 yaş üzrə Amin Yadigarlı, Məhəmməd

## Şotokan karate-do üzrə Bakı şəhər çempionatı

Xamoyev, Əli Hacıyev, Ceyhun Babacanov, 14-15 yaşda Vahid Hüseynov, Səid Kərimov, Azər Tapdıqlı, Hüseyn Əliyev, Səməd Abbaslı birinci yeri tutub. 16-17 yaş isə Rövan İsmayıllı, Hüseyn Məmmədli, Abbas Dadaşov, Hüseyn Hüseynzadə, Fərid Şahbazlı fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar.

Yarışda ilk üç yeri tutan idmançılar Baş İdarətindən müvafiq dərəcəli diplomlar və xatiro hədiyyələri ilə töltif olunublar.

## Komandamız Moskvaya yollanıb

Aprelin 24-dən mayın 1-dək Moskvada uşu üzrə Avropa çempionatı keçiriləcək. Çempionatda komandamız yeniyetmə, gənc və kişiylər kateqoriyalarında cənə və vinçun versiyaları üzrə mübarizə aparaçaq.

Komandamız turnirdə gələnlərdən ibarət 16 nöfərlə təmsil olunacaq. Kişişlərin yarışında üçqat Avropa çempionu, İsləm Həmroylu Oyunlarının gümüş və bürünc mükafatçısı Elçin Eminov (60 kq), dünya çempionatının bürünc medalçısı, İslamiadın gümüş və bürünc mükafatlarının sahibi Ruslan Piriyev (65 kq) mübarizə aparaçaqlar. Vinçun yarışlarında isə Avropa çempionu Rasim Kərimov iştirak edəcək.

Yarışlarda yığma komandamızın heyəti uşu üzrə onənəvi Azərbaycan çempionatında 1-2-ci yerləri tutmuş idmançılarından formalaşdırılmalıdır.

Komandamız çempionatda federasiyanın prezidenti Azər Həsənsoyun rəhbərliyi ilə mübarizə aparaçaq.

## Bölge idmanı

### Ulu Öndərin xatirəsinə həsr olunan futzal turniri başlayıb

Şəhər Olimpiya İdman Kompleksində ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü münasibətlə futzal üzrə "Şəhər kuboku-2019" turnirino start verilib.

YAP Şəhər təşkilatı, şəhər Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən yarışda rayonda foaliyyət göstərən idarə, müəssisə və təşki-



latları təmsil edən 26 komanda mübarizə aparıb.

Turnirin açılış mərasimində YAP Şəhər təşkilatının södrü Həsən Həsənov və Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Vüqar İskəndərov çıxış edərək, ulu öndər Heydər Əliyevin idmanın inkişafına hor zaman böyük önmə verdiyini vurgulayıb, onun əziz xatirosinin xalqımızın qolunda daim yaşayacağını bildiriblər.

Futzal turniri mayın 10-dək davam edəcək.

təbləri" layihəsi çörçivəsində növbəti tədbir keçirilib.

Tədbirdə AFFA-nın birinci vitse-prezidenti, Uşaq və Gənclər Futbol Federasiyasının prezidenti, Milli Məclisin deputati Rauf Əliyev, deputat İlham Əliyev, Cəbrayıllı rayon gənclər və idman idarəsinin rəisi Emin Mostolyev iştirak ediblər.

Cıxış edənlər layihənin əhəmiyyətindən danışıblar.

Layihə çörçivəsində uşaqlar müxtəlif idman ləvazimatları paylanıb. Tədbirin sonunda uşaqlar əyləncəli futbol nümayiş etdiriblər.

Katıldırıq ki, 7-12 yaşlı oğlan və qızların iştirakını nəzərdə tutan bu layihənin əsas məqsədi uşaq futbolunun inkişafına kömək göstərmək, uşaqların asudə vaxtının səmərəli təşkili, onlarda futbol və digər idman növlərinə maraq yaratmaq, sağlam hayatı tərzi-nin təbliğ etməkdir.

\* \* \*

Tovuz rayon gənclər və idman idarəsinin və Azərbaycan Alpaqt Federasiyasının Gəncəbasar regional nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə Tovuz Olimpiya İdman Kompleksində alpaqt Turan döyüş soneti üzrə Gəncəbasar regional açıq birinciliyi keçilib.

Alpaqt Turan döyüş sonotinin batur, caymaz və qurşaq sistemləri üzrə təşkil edilən birincilikdə federasiyanın Tovuz, Qazax, Ağstafa, Laçın və Şəmkir filiallarını təmsil edən yeddi komandanın heyətində 109 idmançı qüvvəsini sınayıb.

Yekun noticələrə görə batur sistemi üzrə Şəmkir, caymazda Tovuz, qurşaq sistemi üzrə isə Qazax idmançıları birinci yero layiq görürlərlər.

Sonda Tovuz rayon gənclər və idman idarəsi torofindən qaliblərə medal, diplom, komandalarla isə kuboklar təqdim edilib.

## Redaksiyanın poçtundan



### Astarada yunan-Roma güləşü üzrə zona birinciliyi təşkil edilib

Astarada Olimpiya İdman Kompleksində Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Güləş Federasiyasının birgə təsdiq etdiyi təqvim planına əsasən Yeniyetmələrin XII Respublika Oyunları programına daxil olan yunan-Roma güləşü üzrə 2004-2005-ci il təvəllüdü idmançılar arasında zona birinciliyi keçirilib.

Tədbirin məqsədi Yeniyetmələrin XII Respublika Oyunlarının final mərhələsinə hazırlıq, perspektivli idmançıların seçiləməsi, yeniyetmələrə sağlam həyat tərziinin aşınlanması, yunan-Roma idman növünün təbliği və inkişaf etdirilməsidir.



Tədbirin açılış mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib və tədbir açıq elan edilib.

Sona yarışın baş hakimi, yunan-Roma güləşü üzrə beynəlxalq dərəcəli hakim Qərib Əliyev yarışların reglamenti barədə tədbir iştirakçılarına məlumat verib.

Respublika zona birinciliyində 11 çox dərəcəsində respublikanın Cəlilabad (2 komanda), Lənkəran (2 komanda), Masallı (2 komanda), Sumqayıt, Astara, Neftçala, Lerik, Qubadlı, Sabirabad, Zəngilan rayon və şəhərlərini təmsil edən 12 komanda dan 130 nöfər idmançı gücünü sınayıb.

Yekunda hər çox dərəcosunda I, II və III yerləri qazanan idmançılar respublika final mərhələsinə iştirak etmək hüququnu qazanıblar.

Elçin Osmanov, Qəbələ RGİİ-nin aparıcı məsləhətçisi

Iqrar Cəfərov, Astara RGİİ-nin rəis müavini

## Naxçıvanda beynəlxalq turnir

Mayın 4-5-də Naxçıvanda ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü həsr olunmuş Heydər Əliyev Kuboku uğrunda "Nakhchivan Open" beynəlxalq karate-do turniri keçiriləcək.

Azərbaycan Respublikasının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman nazirlikləri, Azərbaycan Milli Karate Federasiyası və Naxçıvan Karate-do Federasiyasının təşkilatçılığı ilə keçiriləcək turnirdə uşaqlar, yeniyetmələr, gənclər kateqoriyalarında yarışlar təkələf olunacaq.

İlham Əliyev adına Naxçıvan Olimpiya İdman Kompleksində keçiriləcək beynəlxalq yarışda 10-dək ölkənin təmsil olunması gözlənilir.

\* \* \*

Naxçıvan şəhərindəki İsləm Hümbətov adına Uşaq-gənclər idman məktəbində "Zərərlə vərdişlərə yox deyək, homişə sağlam olaq" devizi altında



yeniyetmə və gənclər (2002-2004-cü illər) arasında sərbəst güləş üzrə Naxçıvan şəhər birinciliyi keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Güləş Federasiyası və Naxçıvan Şəhər Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkil etdiyi birincilikdə 10 çox dərəcəsi üzrə 40-dan çox idmançı öz qüvvəsini sınayıb.

Yarışda fərqliyən idmançılar təşkilatçılar torofində diplomlarla təltif olunublar.

# F U T B O L

## Çempionluq uğrunda mübarizə gərginləşir

Futbol üzrə Topaz Premyer Liqasında XXV turun oyunları keçirilib. Turun birinci oyunu "Kapital Bank Arena" stadionunda toşkil olunub. "Sumqayıt" öz meydandan "Səbail" komandasını qəbul edib. Görüş qonaqların 1:2 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Bu qələbədən sonra xallarının sayını 41-ə çatdırıb "Səbail" turnir cədvəlində üçüncü yerdə qorarlaşıb, "Sumqayıt" isə 20 xalla 7-ci yerdədir. Gündün ikinci qarşılıması "Qarabağ" və "Keşlə" klubları arasında oynanılb. Turnir cədvəlində ilk pillədə qorarlaşan "Qarabağ" autsnyder "Keşlə"ni böyük hesabla möglüb edib. Qarşılışma Ağdam tomsilcisinin 3:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşdırıb. Bu nöticədən sonra xallarının sayını 57-yə çatdırıb "Qarabağ" 1-ci pillədəki mövqeyini qoruyub. "Keşlə" isə 20 xalla sonuncu - 8-ci yerdə qalıb. Turun ikinci oyun gündündə "Qəbələ" doğma meydanda "Zirə" komandasını möglüb edib - 2:1. Bu nöticədən sonra 36 xalla dördüncü



pillədə qorarlaşan "Qəbələ" komandası "Səbail" ilə xal fərqiin artmasına imkan vermayıb. "Zirə" isə 25 xalla altıncı pillədə qorarlaşıb. Topaz Premyer Liqasında XXV tura "Sabah" və "Neftçi" komandalarının oyunu ile yekun vurulub. Masazırda "Ölincə Arena"da baş tutan matç qonaqların qələbəsi ilə başa çatıb - 2:0. Matçın 55-ci dəqiqəsində "Sabah"ın sağ

cinch müdafiəcisi Novruz Məmmədov ikinci dəfə sarı vərəqə görərək meydandan qovulub, sonra "Neftçi"nin heyətində Namik Ələsgorov dubl edib. O, 59-cu və 62-ci dəqiqələrdə forqlənib. Bu qələbədən sonra xalını 55-ə çatdırıb "Neftçi" ən yaxın izlyicisi olduğu lider "Qarabağ"la aradakı xal fərqi 2-ye endirib. "Sabah" isə 26 xalla 5-ci pillədə qalıb.

### "Qarabağ"ın Qəbələ, "Zirə"nin Sumqayıt sınağı



Sabah Azərbaycan kubokunda 1/2 final mərhələsinin ilk oyunlarına start veriləcək. "Qarabağ"

Qəbələ şəhər stadionunda yerli komandanın qonağı olacaq. "Zirə" isə finala vəsiqə əldə etmək üçün ilk görüşdə "Kapital Bank Arena"da Sumqayıtlı üz-üzə göləcək. Artıq görüşləri idarə edəcək hakimləri adları müyyənənşəb.

23 aprel (çərşənbə axşamı)

**16:00. "Qəbələ" - "Qarabağ"**

**Hakimlər:** Vüqar Həsənlı, Mübariz Haşimov, Cəmil Quliyev, Kamal Umidlu  
**Hakim-inspektor:** Anar Salmanov  
**Qəbələ şəhər stadionu**

**18:30. "Sumqayıt" - "Zirə"**

**Hakimlər:** Səbühi Bayramov, Knyaz Əmirəslanov, Nahid Əliyev, Rövşən Rəcəbov  
**Kapital Bank Arena**

## "KIA Kubok Turu": Moskvadan sonra Milan

Moskvadakı "Aviapark" ticarət-oylonco mərkəzində UEFA Avropa Liqasının "KIA Kubok Turu" keçirilir. Tədbirin ilk gündündə tanınmış futbolçu Andrey Arşavin, sonrakı gün isə turnirin bu il mayın 29-da Bakıda keçiriləcək final qarşılığının soñirları - futbol veterani Vəli Qasımov və həzirdə Samara şəhərinin "Krılya Sovetov" klubunda çıxış edən, Rusiya millisinin sabiq üzvü Aleksandr Səmədov iştirak edib. Sərgide iştirak edən azərbaycanlı tələbələr görüşən futbolçular onların suallarını cavablandırıb, futbolla bağlı maraqlı fikir mübadiləsi aparıblar. Sonra görüş futbol azarkeşləri ilə daha geniş formatda davam etdirilib.

Vəli Qasımov və Aleksandr Səmədov çıxış edərək Bakıda keçiriləcək final oyununun nəinki Azərbaycanda, ümumilikdə regionda futbolun inkişafına tökan verəcəyini və futbola marağın artırmasına müsbət təsir göstərcəyini bildiriblər.

UEFA Avropa Liqası Final

2019-un soñirlarının avtoqraf mərasimi və azarkeşlərlə xatiro şəkilləri çəkdirməsindən sonra viktoria keçirilib. Qalib Bakıda keçiriləcək final oyununa bilet qazanıb.

UEFA Avropa Liqasının kuboku Rusiyaya İtaliyanın Milan şəhərindən gotırılıb. Martin 9-dan

iso İtaliyanın Milan şəhərində davam edib. Mayın 10-da Fransa paytaxtı Parisdə olacaq UEFA Avropa Liqası kuboku mayın 16-dan etibarən yenidən Bakıya gotırıləcək və final gününe qədər ölkəmizdə olacaq. UEFA Uşaq Fondu ilə birgə keçirilən kubok turu, eyni



İsvəçərinin Cenevə şəhərində başlayan kubok soyahəti martın 22-23-də İspaniyanın Sevilya, martın 29-30-da Almanianın Berlin, aprelin 5-də və 6-da İngiltərənin paytaxtı London, aprelin 12-də

zamanda, xeyriyyə məqsədi daşıyıb. Kubokun nümayiş olunduğu şəhərlərdə toplanan futbol ayaqqabıları İordaniyada məskunlaşmış yeniyetmə və gənc Suriya qaćınlarına veriləcək.

## "Niye də "Barselona"ya qalib gəlməyək?"

"Ayaks"ın yarımmüdafiəcisi Frenk de Yonq bildirib ki, Çempionlar Liqasının finalında "Barselona"

ilə qarşılaşmaq maraqlı olardı: "Çox istəyirəm ki, "Barselona" ilə finalda görüşək. Həlo ki, mən "Ayaks"ın heyətində çıxış edirəm. "Real", "Yuvəntus" kimi güclü rəqibləri möglüb edə bilirik, niyə də "Barselona"ya qalib golmoyək? Gələcək komandama qarşı oynamaq böyük məsuliyyət tələb edir. Lakin biz Çempionlar Liqasının qalibi olmaq istəyirik."

İspaniyanın "Marca" nəşri Madrid "Real"ının baş məşqçisi Zinəddin Zidanın yay transfer pəncərəsindəki planları haqqında fikirlərini nəşr edib.

"Mənə nöyin lazımlığı oldunu ola bilərim. Klub rəhbərliyi ilə transferlər haqqında danışacağım. Amma kimləri transfer etmək istədiyimizi açıqlamayacam". O, bildirib ki, Madrid tomsilcisinin prezidenti Florentino Pérez klubu qaydan zaman onun qarşısına hər hansı şort qoymayıb: "Biz no etmək lazımlığı oldunu, həmçinin oyunçular haqqda danışmışıq. Baxaq, hansı transferlər alınacaq. Amma dəyişiklik olacaq". Zidan yəni futbolcular almaq üçün bozi oyunçuları satacaqları iddialarına da münasibət bildirib: "Bu haqda

danişmaq üçün bizi vaxt lazım olacaq. Bu, istonilən oyunçu ola bilər. "Real" həmişə on yaxşı futbolçuları komandaya dəvət edir. Bu il, klub üçün yaxşı mövsüm deyil. Vəziyyəti

"Real" həmişə on yaxşı futbolçuları komandaya dəvət edir"



("Ayaks") transfer etmək istədiyi iddia olunur.

\* \* \*

"Aynatrax"ın hücumçusu Luka Yoviçin Madrid "Real"ına keçidi rəsmiyyətli üzrədir. Artıq tərəflər arasında ilkin razılıq oldu olub. Transfer üçün "Real Madrid" rəhbərliyi 70 milyon avro dəyərində müqavilə imzalamaga hazırlıdır.

### "Hər şey ondan asılı deyil"

İtaliyanın "Napoli" klubunun prezidenti Aurelio De Laurentis "Yuvəntus"un 1/4 finalda çıxış barədə maraqlı açıqlamalar verib. "Ronaldo "Yuvəntus"un Çempionlar Liqasında mərhələ keçməsinə kömək edə bilmədi. Ona görə ki, hər şey ondan asılı deyil. Bu mübarizəni komanda qazanıbmə idi. Hesab edirəm ki, növbəti mövsümde səfərdə vurulan qol loğv olunacaq. Belədə komandalar mübarizəni vaxtından əvvəl dəyandırımayacaq. Bir sözə, hər şey Ronaldodan asılı deyil", - deyə "Napoli"nın prezidenti bildirib.

### "Yuvəntus" səhmlərini itirir"

UEFA Çempionlar Liqasının dördüncü final mərhələsinin cavab oyununda "Ayaks" 2:1 hesab ilə qoləbə qazanaraq UEFA Çempionlar Liqasının yarıfinal mərhələsində vəsiqə qazanıb.

\* \* \*

Turin "Yuvəntus" klubu ardıcıl 8-ci dəfə İtalya çempionu olub. Bu çempionluq klubun portuqaliyalı futbolcusu Kristianu Ronaldo üçün xüsusi olamətdar hadisə ilə yadda qalıb. Belə ki, o, İngiltərə, İspaniya və İtaliya çempionatlarının qızıl medallarını qazanan ilk futbolçu olub. Ronaldo dəhət "Mançester Yunayted" in heyətində üç dəfə İngiltərə çempionu, "Real"la isə iki dəfə İspaniya çempionatının qalibi olub. Otuz dörd yaşlı futbolcu "Yuvəntus" a öton ilin yanında 117 milyon avro qarşılığında "Real"dan keçib. Onun klubla müqaviləsi 2022-ci ilə qədər nəzərdə tutulub.



### "Şəhərlilər"

#### azarkeşlərinin xərcini çəkəcək

İngiltərənin "Mançester Siti" klubu azarkeşlərini ölkə kubokunun finalına aparmaq üçün bütün xərcləri özərən götürüb.

Mayın 18-də "Uembli" stadiyonunda "Uoford" a qarşı keçiriləcək final görüşündə iştirak etmək üçün klub rəhbərliyi 26 avtobus ayırib. Əgər azarkeş sayı çox olarsa, avtobusların sayının artacağı da gözlənilir.

\* \* \*

"Mançester Siti"nin heyətində ciddi deyişikliklər gözlənilir. Artıq heyətin 8 futbolcusu klubu tərk etmək niyyətindədir. Belə ki, yay transfer pəncərəsində Leroy Sane, Qabriel Jezus və bir sıra futbolçular klubu tərk etmək niyyətindərlər. Buna səbəb "şəhərlilər" in Çempionlar Liqasının 1/4 final mərhələsində "Tottenham" komandasına möglubiyyətidir.

Qeyd edək ki, İngiltərə mətbuatında komandanın baş məşqçisi Xosep Qvardiolanın da mövsümün sonunda klubdan gedəcəyi bildirilir.

### "Futbol hakimliyi çox təhlükəli peşədir"

Fransada polis özünü məşhur FİFA referisi Klement Türpen kimi toqdim edən narkotik ticarətçisini saxlayıb. "L'Equipe" nöşrinin yaydığı xəbərdə deyilir ki, hommən şəxs bir neçə il narkotik vasitələrin



Belçika və Fransaya yayılması ilə məşğul olan gruflaşmanın tərkibində yer alıb.

Proses zamanı istifadə olunmuş avtomobilər dən biri Türpenin adına qeydiyyatda olub. Lakin cinayətkarların tutulmasından sonra müyyən edilib ki, futbol hakiminin bu işe heç bir adiyyəti yoxdur. Sadəcə, onun adından işi ört-basdır etməkdə ötrü narkotik dilerləri yararlanıb. Qruplaşmanın PSJ-nin hücumçusu Kilian Mbappenin soyadından da yararlandığı məlum olub.

Türpen oxşarının tutulması belə şorh edib: "Mənim mənşəm və ya qəsim, bu işlə heç bir bağlılığı yoxdur. Amma tez-tez tokrarlayıram ki, futbol hakimliyi çox tohlükəli peşədir".

Qeyd edək ki, Klement Türpen bu həftə Çempionlar Liqasında İtaliya "Yuvəntus"un Hollanda "Ayaks"ına 1:2 hesabı ilə uduzduğu 1/4 final mərhələsinin cavab görüşünü idarə edib.

# Dünyadımanı



## Novak Cokoviçdən 850-ci qələbə

Dünyanın bir nömrəli raketka ustası Novak Cokoviç "Masters" turnirində rəqibi Philipp Kolşayber o qalib gəlib.

Bununla 31 yaşlı serbiyalı tennisçi karyerasında 850-ci qələbəsinə qazanıb.

Novak Vokoviç bu qələbəsi ilə Andre Aqassi (870), Con Makinroy (881), Rafael Nadal (929), Gilyermo Vilas (991), İvan Lendl (1068), Roje Federer (1198) və Cimmi Konorsdan (1256) sonra qazanılan nailiyyotların sayına görə siyahıda 8-ci pillədə qorarlaşıb.



## "Biz dediyimiz hər kəlməyə görə cavab veririk"

UFC üzrə dünya çempionu Həbib Nurməhəmmədov digər döyüşü həmkarı, rəqibi Konor Makreqordan danışır.

Dünya çempionu deyib: "Konor 2016-ci ildən bu yana ringdə heç bir uğur qazanmayıb. İndi isə 2019-cu ildir. Bu müddət ərzində uğur qazana bilməyən insan, şübhəsiz ki, qalmaqla və söz-söhbətlə məşğul olacaq. Mən bunu anlayıram, amma çoxları başa düşür."

O insan başqa mühitdə böyük. Ağzından çıxardığı sözə görə cavabdehlik daşıdır. Biz isə başqa mühitdə böyük və dediyimiz hər sözə, hər kəlməyə görə cavab veririk. 10 il bundan əvvəl olsayıdı, onun cavabını verirdim, amma indi bu, mənim iradəmdən asılı deyil".

Məlumat üçün bildirək ki, Konor Makreqor ötən ilin oktyabr ayında Həbib Nurməhəmmədova uduzub. Bu məlubiyyəti həzm edə bilməyən irlandiyalı boksçu hər vəchlə dağıstanlı idmançını və ailəsini tehdid etməyə cəhd edir.

## Məşhur sumoçu vətəndaşlıqdan imtina edəcək

Məşhur sumo gülöşçisi, yokodzuna dərəcəsinin sahibi, böyük çempion Hakuho Mongolustan vətəndaşlığından imtina edəcək. Buna səbəb idmançının Yaponiyanın vətəndaşı olmaq arzusudur. Hakuho bununa əlaqədar artıq prosedurlara başlayıb.

Xatırladaq ki, Hakuho rekord sayıda - 42 dofo sumo çempionatının qalibi olub. Son iki ildə o, dofolorla bildirib ki, gülöşçi karyerasını başa vurudan sonra Yaponiya Sumo Assosiasiyanın məktəblorindən birinin rəhbəri olmaq və gənc gülöşçilər yetişdirmək niyyətindədir. Bunun üçün Hakuho Yaponiya vətəndaşı olmalıdır.



## Məhəmməd Salah çağırış etdi

Məşhur futbolçu Məhəmməd Salah qadınlarla bağlı çağrıış edib. 26 yaşlı misirli futbolçu öz ölkəsi do daxil olmaqla islam aləminin kişilərinə soslönb.

"Biz qadınlara qarşı davranışımızı dəyişdirməliyik.

Onlara hörmət etməliyik. Bu seçim məssələsi deyil. Hər kəs eyni davranışmalıdır. Qadınları indi daha çox dəstəkləyirəm. Menim fikrimə, xanımlar onlara veriləndən daha çoxuna layiqdir" - deyə, futbolçu bildirib.

O, matçlardan sonra yorgunluğunun 5 yaşlı qızı ilə oynamayaq çıxardığını deyib.

## Tennisçi diskvalifikasiya edilib

Braziliyalı Joao Souza dələduzluqda ittiham edilərək tennisdən uzaqlaşdırılıb.

Sabiq tennis ustası dənişmiş oyunlarda oli olmaqdə günahlandırılır. Söhbət bu ilin fevralında Meksikada təşkil edilən "Cellencers" seriyali turnirdən gedir. Bu turnirdə o, Roberto Karlosla oyunun birinci dövrüsündə 51 doqquq ərzində 4:6 və 0:6 hesabı ilə udubub. İkinci set isə cəmi 17 doqquq çəkib.

Onun bilərkəndə rəqibinə möglüb olması və bunun əvvəlcədən razılışdırılması ehtimal olunur. Hətta bu barədə rəqibinə telefonla mesaj göndərdiyi deyilir.

Həzirdə tədqiqat qurtarana qədər Souzanın turnirlərde iştirak etmək ixtiyarı yoxdur.

## Həftəlik idman qoroskopu

### Qoç

Qoçun gücü hər bir idman növündə uğura tominat verir. Bu bürçdən olan insanlar mütmədi idmanla məşğul olmalıdır.

### Buğalar

Buğalar əla hücumçudurlar. Onlar kapitan olmasalar da, komandan arxalarında aparırlar. Heç vaxt geri baxmırlar. Hər zaman uğur onlarladırlar.

### Əkizlər

Məşqlərinizi gücləndirin. Sizi qarşında böyük uğurlar gözləyir. Yarıda qarşınıza qoymuşunuz məqsədə çatacaqsınız.

### Şir

Şirlər həyatda olduğu kimi, idmandan da liderdirler. Daim formada olmaq onların idman prinsipidir.

### Xərcəng

Xərcəng idmandan bir az könar gəzsələr, yaxşı olar. Bu həftə sizin üçün uğur gözlənilmir.

### Qız

Aqressiv olsanız da, ağıllısınız. Fikrinizi digər işlərə sərf etməyin. Çünkü şəxsi problemləriniz idmandan qazanacağınız nailiyyotlara mane olmamalıdır.

### Tərəzi

Özünüüzü çox yaxşı və yüngül hiss edəcəksiniz. İdman rəqsleri,

basketbol, velosiped, tennis növləri ilə məşğul olsanız, yaxşı olar. Səhər qacışı da sizin xeyrinizdir.

### Əqrəb

Əqrəblər gözləməyi və qalib gəlməyi bacarırlar. Onlar nadir hallarda yarışdan möglüb çıxırlar.

### Oxatan

Oxatanlar hər zaman komanda müsbət enerji bəxş edirlər. Bu bürç altında doğulanlara sohər qacışı ilə məşğul olmaq məsləhət görülür.

### Oğlaq

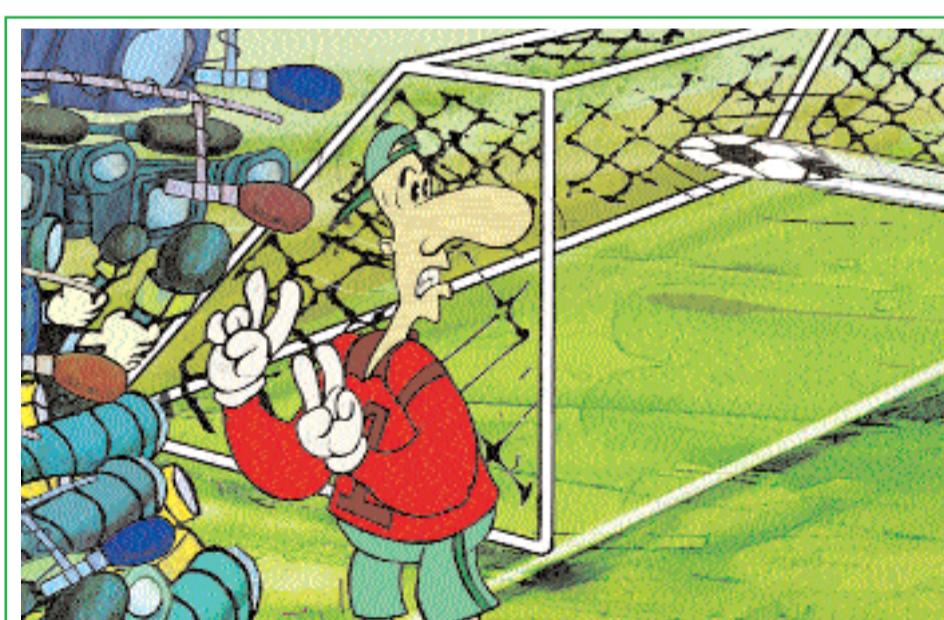
Bu, sizin həftənizdir. Hansı yarıda iştirak etsəniz, oradan qalib çıxacaqsınız. Amma bu, o demək deyil ki, məşq etməlisiniz.

### Dolça

Sohhətinizə fikir verin və idmandan kənar gəzin. Görən məşqlər etməyin. Bu, sağlamlığınıza xələl götiş bilər. Təbiötin qoynunda istirahət əsəblərinizə də müsbət təsir göstərər.

### Balıqlar

Balıqlar təklikdə məşq etməyi xoşasalar da, bu həftə komanda yoldaşları ilə birlikdə məşq etməli olacaqlar. Onlar həyatda olğulu kimi, idmandan da ideal insanlardır.



"Olimpiya dünyası" qəzetinin arxivindən

"Olimpiya dünyası" qəzetinin keçirdiyi

I Bakı Beynəlxalq Karikatura Müsabiqəsindən

## Dörd ölkə bir arada

Ruminiyanın idman və gənclər naziri Bođan Matei Yunanistanın Saloniki şəhərində Bolqarıstan, Yunanistan və Serbiyadan olan homkarları ilə görüşüb.

Görüşdə 2028-ci və 2030-cu il futbol üzrə dünya çempionatlarında

dörd ölkənin bir namizədliyi və bunun təşkil üçün xüsusi komitənin yaradılması barədə memorandum imzalanıb. Komitənin birinci görüşün yiyün 14-15-də keçirilməsi nözörde tutulub.

Eyni zamanda, görüşdə Ruminiyanın Futbol Federasiyasının prezidenti Rızvan Burleanu FİFA və UEFA tərəfindən iştirak etmələr barədə ofraflı məlumat verib.

**olimpnews.az** -

sizin  
saytınız



Baş redaktor:  
M.Q.Fərziyev

Qəzet Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı üzrə Bakı Bürgə Şəhərində qeydiyyatdan keçib. Qeydiyyat N R-168 AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI VÖEN 9900001881 H/H AZ79IBAZ380901944933849204 M/H AZ03NABZ013501000000002944 KOD 805722 VÖEN 1500306421

Təqdim olunmuş materiallar geri qaytarılır. Müəlliflərə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər. Redaksiya reklam materiallarının məzmununa görə məsuliyyət daşıdır.

Qiyməti 40 qəpikdir. Qəzet "Olimpiya dünyası"nın kompüter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "CBS" mətbəəsində (Səfərzadə küçəsi, 3, tel: 447-75-05(04)) çərçənbə axşamı çap edilir.

**DİQQƏT!**  
Qəzetinizin materiallarından istifadə edərək "Olimpiya dünyası"na istinad etmək zəruridir.

E-mail:  
olimpia\_dunyasi@mail.ru  
Ünvan:  
Bakı şəhəri,  
2-ci sülh döngəsi, 2a.  
Tel.: 564-90-49;  
564-74-19

**Olimpiya** **dünyası**